

KD-ryhmäpuheenvuoro valtuustossa 12.12.2022

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut läsnäolijat täällä paikan päällä sekä siellä viestimien ääressä.

Yleinen taloustilanne täällä Suomessa sekä koko Euroopassa näyttää heikolta ja epävarmuus sekä ennustettavuus talouden suhteen on suuri. Olemme painumassa taantumaa, jonka pituutta on vaikea ennakoida. Energian ja ruuan hinnannousu on luonut kiihtyvän inflaation, mikä näkyy kansalaisten ostovoimassa ja varovaisuudessa investointien suhteen. Yleensäkin talouden hallittavuus heikkenee inflaation kiihtyessä.

Tämä nyt käsitellyssä oleva talousarvio on hyvin erilainen siihen nähden mihin olemme tottuneet. Sote-palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle muuttaa kuntien talousarvion rakenteen oleellisesti toisen näköiseksi. Valtionosuuksien putoaminen 17,1 miljoonasta 2,3 miljoonaan pakottaa Joutsan kunnan toimimaan omien verotulojen varassa. Kun verotulotkin putoavat kokonaisuudessaan 43,3%:ia kunnan liikkumavara pienenee edelliseen vuoteen verrattuna huomattavasti.

Vuoden 2023 talousarvio on laadittu käyttötalouden suhteen tasapainoon eli tulot ovat hieman menoja suuremmat. Nettomenoista suurin menoerä 8,9 milj. uppoaa hyvinvointi- ja sivistyssektorille. Tekninen osasto nielee vajaan miljoonan ja yleishallinto kehittämissyksikön kanssa 1,4 miljoonaa. Suurinpana kulueränä ovat hallintokuntien henkilöstökulut sivukuluineen noin 8 miljoonaa prosenteissa 70 %. Huomioitavaa on se, että henkilöstökulut tulevat tippumaan vain 35% edelliseen vuoteen verrattuna.

Investointien suhteen Joutsa ei ole vielä läheskään valmis. Onneksi suuremmat sote- rakennukset ovat valmiit ja niiden suhteen palveluiden eteen on tehty kaikki voitava. Edessä on vielä Jousen väestönsuoja sekä pienempiä remontteja kunnan muissa rakennuksissa. Pääpaino on kuitenkin siirtymässä Joutsan keskusta-alueen kehittämiseen. Yhdystien ja Jousitien korjaaminen on vihdoin talousarviossa, mutta onko nyt saavutettu elyn kanssa torjuntavoitto kustannusten suhteen?

Liikekeskuksen purkaminen ja alueen uudelleen suunnitteleminen tulee olemaan merkittävä viihtyvyys ja vetovoimatekijä Joutsan kunnalle, mikäli siinä onnistutaan. Ensi vuoden investointien kokonaiskustannukset ovat kaikkiaan 3,3 miljoonaa. Lisävelkaa kunta ottaa ensi vuonna 2,66 milj. Ja vielä seuraavana vuonna 2,7 milj. Tuolloin siis vuoden 2024 lopussa velkaa on kaksinkertaisesti vuoden tuloihin nähden eli reilut 22 miljoonaa. Henkeä kohti tämä tekee noin 5000 €. Lähestymme velkaantumisessa Suomen kärkeä.

Velkaantuminen ja korkojen nousu heikentävät toimintamahdollisuuksia. Kuluvana vuonna korkomenot ovat noin 70.000 €, ensi vuodeksi niiden on arvioitu nousevan 200 000 :een euroon.

Väistämättä edessä on kunnan menojen ja tulojen sopeuttaminen. KD:n valtuustoryhmä esittää, että sopeuttamistoimista aloitetaan kansalaiskeskustelu jo heti ensi vuoden alussa.

Taloussuunnittelua
KD:n valtuustoryhmä esittää vuoden 2023 talousarvion, siihen liittyvän investointiosan ja rahoitusosan hyväksymistä.